

VASÉS FÉMMUNKÁS

Előfizetési ára: A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egész évre 60 Lei, félévre 30 Lei, Országos Szövetségének Hivatalos Közlönye Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei 59.
negyedévre 15 L, egyes szám 5 L. Megjelenik minden hó 1-én (volt Magyar-utca) — Telefon 484.

Meddig tűrünk még?

A gazdasági lezülles által bátorítva, a munkaadók mindenütt igyekeznek még egyet szorítani a munkásság béklyóin. Az alacsony béreket redukálni, a munkaidőt meghosszabbítani és a kollektív szerződéseket eltörölni tesznek kísérletet mindenütt, ahol a szerződések lejártával arra alkalom adódik.

Nem helyi jelentőségű, hanem országos akciót indítottak a munkásság vívmányai ellen s nekünk, munkásoknak is országosan kell a védelmi harcunkat levezetnünk.

A munkaadó szövetség vezeti a támadásokat s minden alkalmat felhasználnak a munkásérdekek megfojtására. Sem az ész, sem az erkölcs nem korlátozza féktelen profitésüket s azt hiszik, hogy az éhezõ és agyonterrorizált rabszolgák bőréből aranyesõt sajtolhatnak ki.

A fékevesztett kezdõdõ ipari kapitalizmust jellemzõ mohósággal vetik magukat az államra, egyfelõl a vámvédelmet kikönyörögni a „nemzeti ipar” védelme jelszavával, másfelõl pedig a munkásaikat és a fogyasztókat zsákmányolják ki a rabszolgakort is meghaladó könyörtelenséggel.

— Ezer számra bocsássák el a munkásokat az egyik nap, hogy másnap tömegesen vehessék fel azokat az elõzõnél rosszabb feltételek mellett, vagy minden feltétel nélkül is. Másfelõl pedig vállalkozóknak adják ki a munkát, akik a munkásokat is átveszik „nagylelkûen” és így játszik ki a kollektív szerzõdés rendelkezéseit.

A kormány ötszázezer leit adott a munkanélküliek részére, amibõl még egy darab kenyér sem juthat a munkanélküliek ezreinek. Egyébre bőven van pénz, csak éppen az éhezõ proletárok részére nem jut. Milliárdokat, sőt milliárdokat halottunk elpanamázni a megbukott kormány részérõl az állam pénztárából s azóta is minden nap irnak az újságok egy-egy újabb panama leleplezésérõl.

Állami munkanélküli segélyre és aggkorbiztosításra még sem telik. Legalább úgy mondják. Nem is fog sohasem telni, amíg a munkásság képviselõi a parlamentbe be nem jutnak. Külföldön sem a burzsoázia képviselõi kényszerítették rá a kormányokat a munkásvédõ törvényekre, hanem az öntudatra ébredt proletárság. Nálunk sem lehet máskép.

Hasábokat lehetne teleírni arról a sok visszaélésrõl, amiket naponta követnek el mindenütt s a gyárak munkatermeit fegyintézethez teszik hasonlóvá a jól fizetett hajcsáraik basáskodásai által.

Marx tételeinek a beigazolását láthatjuk naponta a kapitalista önzés féktelenségérõl s megállást csak a szervezkedés és a szocializmus parancsolhat ezeknek az esztelen kapitalistáknak.

Külföldön a szakszervezeti erõ és öntudat már rég megállást parancsolt a tükere s ma már a nagyobb fizetéssel fogyasztóképesse tévése a munkásságnak jelszava kezd tért hódítani. A törvényhozás is védi ezt a munkásságot, csak nálunk vagyunk minden védelem nélkül s mint értesülünk, a 8 órai munkaidõt elrendelõ törvénytervezetet is levették a parlamenti napirendrõl, éppen a munkaadók állásfoglalása miatt.

Itt az ideje, hogy végre a romániai munkásság is belássa a kapitalizmus elõretörését s megállást parancsoljon a féktelen kizsákmányolókra.

Sem a kormány, sem az egyházak, sem az állatvédõ egyesületek nem fognak bennünket megvédeni, ha magunk védekezésre képtelenek vagyunk.

Ezer számra pusztulhatnak el a gyermekeink az éhségtõl. Ezer számra munkanélkülivé válhatunk, senki nem törõdik velünk. Legfennebb a cenzura igyekszik hangfogót tenni a feltõrõ lázas keserüséget megrõgzítõ betüinkre.

Egy, a hátán száraz galyat cipelõ proletárszorongó rajzát kicenzurázzák a lapunkból a társadalom védelme ürügye alatt, de a sok ezer éhezõ proletárgyermekekkel, a sok ezer munkanélkülivel senki sem törõdik.

Szabad a hidegtõl megfagyatnak, szabad az éhségtõl felfordulnotok, imádkoznotok is szabad proletártestvéreink az állapotok megjavulásáért, csak a szervezkedések elé akarnak gátat vetni a hatalmon levõk, mert tudják, hogy ez az egyedüli mentésvárak s az egyedüli védelmezõtök a nehéz napjaitokban.

Tízféle hatóság százféle kifogását kell leküzdenünk egy-egy gyûlésengedély megszerzésére, de ez így volt máshol is a munkásmozgalom kezdetén. A proletár öntudat mégis gyõzedelmeskedett. Nekünk is gyõzünk kell és lehet is, csak erõs akarat kell a gyõzelemhez.

Sztrájkba kergették a zernesti cellulozegyár munkásait

A zernesti cellulozegyár munkásainak kollektív szerzõdése február hó 1-én lejárt. A gyár igazgatósága, tekintettel arra, hogy téli idõben egy esetleges munkabeszûntetés nem konveninálna a gyárnak és bérredukciós törekvései nem járnának sikerrel — a fagy miatt, ami hónapokra használhatatlanná tenné a gyár összes csõvezetékeit —, a békéltetõtárgyalásokat mindig halasztotta, hogy a téli idõtõl kimásszon, amikor is jobban konveninálna neki egy esetleges mozgalom. A munkások azonban folyton szorgalmazták a tárgyalások megkezdését. Február 15-én a braszó munkügyi inspektor jelenlétében a békéltetõtárgyalások meg is kezdõdtek, ahol azonnal kitünt, hogy a munkaadók a béreket le akarják redukálni 10—15 százalékkal. A tárgyalások 17-én este 8 órakor megszakadtak és így 18-án délután 2 órakor 800 munkás sztrájkba lépett. Megemlítjük, hogy a munkaadó delegáltak a munkások indokait teljes egészében elismerték, de most õk telefonutasítást kaptak az igazgatóságtól, hogy minden körülmények között bérredukciót erõszakoljanak ki; mást nem tehetnek, minthogy ezen határozatot végrehajtsák. A cellulozegyárnál megemléstésre méltó még azon körülmény is, hogy ezen gyár igazgatói a bértárgyalásokon soha nem vesznek részt, de mindig csak kötött marsrutával megbiz egy hivatalnokot a munkásokkal tárgyalni, de ugyanakkor más oldalról intézkedik, hogy minden bértárgyalás alkalmával több század csendõrséget hozat a gyárba, a munkások megfélemlítésére. A mostani bértárgyalások alkalmával is folyton cirkáltak a gyár területén a csendõrpatrolók, amiért a szemlélõ elõtt nem gyárnak néz ki, hanem inkább fegyháznak. Ugy látszik, hogy nálunk Romániában a csendõröknek tolvajok és gonosztevõk helyett becsületes munkások megfélemlítése a feladatuk.

De nem marad atul ez a gyár a munkázkizsákmányolás terén sem, az igazgatói és üzemfõnökei a legprimitívebb eszközöktõl sem riadnak vissza és itt elõljár az egyik Pfaf gyárigazgató, aki 20 évvel ezelõtt a gyárban, mint lakatos volt alkalmazva és mert jól tudott árulkodni, minden mozgalom esetén nagyon jó sztrájktrõnek bizonyult, érdemeiért igazgatóvá

avanzsált. Most is a sztrájk kitõrése elõtt üzemrõl-üzemre járt és próbálkozott különbözõ ígéretekkel sztrájktrõket toborozni, a munkások között ilyen csellogások nem találnak talajra és hogy itten is megjárhatja, mint meg is járta Turócszentmártonban, amikor alig menekült ép bõrrel. Ne felejtse Pfaf ur, amit árulkodással lehetett valamikor elérni a szervezetlen munkások között, az nem megy az öntudatos munkásokkal.

Vasárnap, 19-én a sztrájkoló munkások gyûlést tartottak, a gyûlésen szövetségünk részérõl Muntean szaktárs, a barcasági kerületi szaktanács részérõl pedig Rusu szaktárs vett részt. A gyûlés egyhangulag elhatározta, hogy harcukat mindaddig folytatni fogják, míg érdekeiknek megfelelõ eredményt nem érnek el.

Vasipari sztrájk Clujon

A kolozsvári vasipari munkaadókkal kötött kollektív szerzõdés február 15-én lejárt. A szerzõdés megújítása iránti tárgyalások eredménytelenül végzõdtek, mert a munkaadók csak úgy voltak hajlandók kollektív szerzõdést kötni, ha a munkásság beleegyezik az eddigi 14 lei 25 bant bérminimumnak 8 leire való leszállításába és az eddig érvényben volt évszerinti fizetéses osztályozás helyett a munkaadó újból osztja be a fizetéseket egyoldalulag.

A túlóraszámokat hétköznapokon az eddigi 50% helyett 25%-ra és a vasárnapi 100%-ot 50%-ra kívánták leeredukálni. Redukálni akarták a fizetéses szabadságot és az üzemzavar esetén eddig adott 75%-ot is 15%-ra.

A munkásság képviselõi természetesen nem fogadták el a munkaadók javaslatát, a munkaadók pedig hallani sem akartak a munkásság javaslatairól és így a tárgyalás eredménytelenül végzõdött.

A vasgyárak érthetetlenül agresszív állásfoglalását a munkaadó szövetség provokálta dr. Böszörményi Sándor titkáruk útján, aki halálos ellensége minden modern vívmánynak és hogy rászolgáljon a miniszteri fizetésére és az év végén kapott busás pótlékokra, tulszárnyalja a legvérmesebb kapitalistát is a munkásság megrovidítésében. Ez az ur az 1919-es idõkben még nagy forradalmár volt s mindenképpen szocialista vezér szeretett volna lenni és mert a terve nem sikerült, most munkásfalóvá vedlett. Böszörményi szerint a Németországban, Belgiumban és Ausztriában érvényben levõ korszerinti bérskála „számárlétra”. Vajjon Böszörményi ur a számárlétra vagy pedig a munkásság elnyomása útján szerzett „érdemei” szerint kapja a miniszteri fizetést.

A kollektív szerzõdés tárgyalás meghiusulása után, február 20-án reggel az Energia-gyár munkássága sztrájkba lépett, hogy a munkaadók bérredukciós és kollektív szerzõdésellenes magatartására méltó választ adjon.

A munkaadók által provokált harc megindult tehát Clujon a kollektív szerzõdés biztosítása érdekében és ezt a harcot az ország összes szervezett vasmunkásainak gyõzelemre kell vinni.

A sztrájkjal kapcsolatban meg kell említsük azokat a nagyszájú egységeket, akik már az elsõ napon sztrájktrõkké váltak. Baumann Vilmos és egy Holz nevû alak, valamint Peier Ottó tekerceslõ már az elsõ sztrájknapokban jobblétre szenderültek, a nevük azonban, mint hivatásos sztrájktrõkké, az öntudatos szervezett munkások örök emlékezetében fog maradni.

Sztrájk a Renner-bőrgyárban

A clujai Renner-bőrgyár bormunkásai két napi sztrájk után a régi kollektív szerződés feltételei alapján újból kollektív szerződést kötöttek, a gyárban dolgozó mintegy 40 vas- és fémmunkás érdekei és véleménye meghallgatása nélkül, dacára annak, hogy a mozgalmat együtt kezdték meg. Szaktársaink további sztrájkot határoztak el, amíg a minimális kéréseik teljesítve lesznek. A gyár igazgatósága a gyártelepen lakó vasmunkások egy részét a lakásból való kidobással annyira megfélemlítette, hogy inkább sztrájktrórké váltak, hogysem egy-két napi kitartással a biztos győzelemre vártak volna. A biztos győzelmet ígérő, esztelenül befejezett sztrájk után a legmélyebb megvetéssel adjuk tudtára minden igaz szak- és elvtársunknak, hogy a Renner-gyári bérmozgalomban az alatt felsorolt testvérarúlok a sztrájktrés szennyos pocsolójában megfulladva, a tisztességes proletárok sorából kidőlvé jobblétre szenderültek:

Klein Alfréd esztergályos, szájhős kuli, aki már több ízben tanujelét adta becstelenségének. Amikor Vulkánból eltávozott, a szaktársak több ezer leit gyűjtöttek részére s azután a gyéresi szeggyárban a legpiszkosabb viselkedés után tette ismertté nevét, most pedig Clujon szerepelt le. Varga Pál villanyszerelő, Vas Jenő cigánykóvács, Kuron András magasugró szerelő, Grözi Vilmos senki, Prudics Anton semmi, Török József főhuligán szerelő és talpnyaló, Podobnick Lajos forradalmi szájhős stb.

Minden becsületes szervezett munkásnak a figyelmét felhívjuk ezen nagyszáju gyászvitész-hullákra és ahol találják, mindenütt „előzékenyen” és „szeretettel” fogadják őket.

A sztrájktrórkő olyan, mint a rühes kutya, tehát őrizkedni kell tőlük.

Drágaság

Hogy a drágaság milyen nagymérvű, azt nem kell bővebben indokolni azoknak, akik két kezük munkájával kénytelenek eltartani magukat és igen sokszor nagyszámu családtagjaikat.

Valóságos művészet számba megy ma egy-egy munkásasszony háztartáskörüli teendője, hogy a csekély fizetésből minden szükségesre teljen. Ez a lehetetlen kérdés csak úgy nyerhet megoldást, hogy a családfentartó apa elszakadt cipője a nyolc éves kislábra vándorolnak s a rostára szakadt ruhája darabjaiból új ruhát készítenek a gyerekek számára. Az anya pedig egyszer férfikabátban, máskor meg férficipőben áldja ezt a nyomoruságos világot, mert a saját maga ruházatára soha sem telik.

Az élelem kérdése még nehezebb s sokszor áll a munkásháztartások étlapja szárazkenyérből, vagy sültkrumpliból. Az üres babfőzelék már luxusszámba megy azoknak a munkásoknak az asztalán, akik mások számára 6-8 fogásos ebédeket szereznek.

Jó volna, ha az országunk sorsát intéző politikusok egy pár hétre a munkáskonyhák kosztjára kényszerülnének, mert akkor nem volna szükségük hájuk lefogyasztására rendes évenkénti karlsbadi fogyókúrákra.

Bizonyára az ilyen természeti tapasztalatok még a legkonokabb kapitalistával is megértetnék, hogy ez az állati sors, amiben a dolgozó munkásság van, még kapitalista szempontból sem tűrhető tovább. A szántó-vető paraszt vagy a fuvaros jól tartja az igavonó barmait saját jól felfogott érdekében is és meleg istállót épít számukra, mert tudja, hogy csak úgy várhat tőlük kitartó és eredményes munkát.

Csak éppen a mi tőkésünk nem látják be, hogy a munkásnak is élni és ruházkodni kell, ami ma már lehetetlen probléma még a munkában levőknek is, s még lehetetlenebb a munkanélküliek ezreinek.

Valóságos rejtély ma egy munkáscsalád élete az élelmiszerek és ruházati cikkek árának az ismerete alapján. És hogy mégis tengődünk, az csak azt bizonyítja, hogy az ember a legszívósabb természeti alkotás ezen a sárteken.

Tőkésünk ma is a túl magas munkáskeresetekért és a túl rövid munkaidőért siránkoznak a minden jóval megrakott, dús asztalaik mellett. Az étkezés részükre a legfáradtságosabb napi-teendők közé tartozik. Könnyű telegyomrral böjtöt prédikálni, ezt az igazságot ma már az analfabéták is tudják, csak éppen a romániai tőkésnek nem akarják tudomásul venni s még

tovább akarják feszíteni a már is szakadásig feszített húrt.

Szükségtelen továbbfűzni a munkáscsaládok nyomoruságának a leírását, hiszen ezt minden munkás a saját bőrén érzi. A szamarat pedig semmiféle ékesszóval sem lehet meggyőzni arról, hogy hosszú füle van. Legfőnnebb akkor válik szerinte is a füle hosszuvá, ha már a markunkba került, akkor ő is rövidébet szeretne.

A mi tőkésünk süket füleit sem lehet semmiféle ékesszóval a munkásnyomorról meggyőzni, hanem csakis a szervezeti erő kényszerítheti más belátásra őket. Ez egy olyan igazság, amivel minden munkásnak tisztában kell lennie. Soha nem volt nagyobb szükség Romániában béremelésre, mint éppen most és sohasem zárkózott el jobban a tőke a béremeléstől, mint éppen ma, mert érzi, hogy a szakszervezetek a munkásságnak csak egy csekély hányadát szervezhették meg s ezért van ez a nagy elzárkózás.

Az „Argus” tőkéslap évek óta havonta árkimutatási táblázatot közöl, mely kimutatásokhoz sok szó férhet munkásszempontból. Ezen lap szerint is 1928 január 1-ig 5340 százalékkal emelkedtek az árak a háboru előtti árakhoz viszonyítva, vagyis más szóval ma ötvenhárom és félszer többé kerül a megélhetés, mint a világháboru előtt. Ezzel szemben a munkabérek 25-30-szorosai a háboru előttiéknél. Ez az egy tény eléggé bizonyítja azt a tühnetlen nyomoruságot, amiben országunk munkássága szenved. Az alábbi táblázat az „Argus” tőkéslap kimutatását közli, amelyhez egynéhány megjegyzést kívánunk fűzni.

Kimutatás

Az áru megnevezése	1916 aug. 1	1923 január 20	1927 októbr. 20	1927 nov. 20	1927 dec. 20
ÉLELMISZEREK					
Cukor	100	2500	2833	2833	2833
Rizs	100	4000	6000	6000	6000
Kávé	100	2900	7500	7500	7500
Tea	100	2500	6660	6660	6660
Olajbogyó	100	3000	7000	7000	7000
Paszuly	100	3500	5000	5000	5000
Kukoricaliszt	100	3330	6650	6650	6650
Buzaliszt	100	1875	4500	4500	4500
Krumpli	100	2000	4000	4000	4000
Só	100	2000	4430	4430	4430
Zsemle	100	2000	6400	6400	6400
Kenyér	100	1500	5500	5500	5500
Hús	100	2000	5000	5000	5000
Tej	100	1750	3500	3750	3750
Vaj	100	4500	6150	6150	6150
Zsir	100	4000	5250	5250	5250
Hal	—	1875	5000	5000	6250
Bor	100	1750	4000	4000	4000
Turó	100	2570	5142	5142	5142
Szilvapálinka	100	1250	3000	3000	3000
Szesz	100	1560	5620	5620	5620
	100	2494	5197	5208	5268
RUHÁZATI CIKKEK					
Ruha	100	3500	10000	10000	10000
Felöltő	100	3880	10000	10000	10000
Ing	100	2400	5000	5000	5000
Cipő	100	2250	5050	5050	5050
Harisnya	100	2330	8330	8330	8330
Kalap	100	3000	6660	6660	6660
Karton	100	4000	8500	8500	8500
Cérna	100	2400	2800	2800	2800
Gyapot	100	5000	6760	6750	6750
	100	3240	6988	7010	7010
KÜLÖNFÉLÉK					
Szappan	100	1950	3180	3180	3180
Pohár	100	2000	4000	4000	4000
Tűzifa	100	2500	3250	3250	3250
Épületes	100	1540	3500	3500	3500
Petroleum	100	2500	7500	7500	8750
Benzin	100	1400	4000	4000	4000
Nyersolaj	100	930	3660	3660	3660
Krupon bőr	100	700	1440	1440	1440
Talpőr	100	730	1330	1330	1330
Papír	100	2400	4330	4330	4330
	100	166	3619	3619	3744
Az összes árucikkek általános átlaga .	100	2460	5268	5279	5340

A fenti táblázatból láthatjuk, hogy ami a háboru előtt 100 leibe került, az ma 5340 leibe kerül. De látható az is, hogy az élelmiszerek 52 egész és 68 századszor többé kerülnek. A ruházat pedig 70-szer és egytizedszer kerül többé.

Pontos számításaink szerint mi 60-szoros drágulást állapítottunk meg a munkásháztartásokban. A különbözlet annak tudható be, hogy legnagyobb mértékben különösen a tömegfogyasztási cikkek drágultak meg, a paszuly például 50-szer, a kenyér pedig 55-ször drágult meg.

Az „Argus” kimutatásában a különféle rova-

tokban feltüntetett talp- és kruponbőr drágulása feltűnő, az első ugyanis csak 13-szor és 30 századszor, a második pedig 14-szer és 40 századszor drágult meg. Már pedig azt minden analfabéta tudja, hogy a bőrárúk megdrágulása lépést tartott az egyéb árúk drágulásával. Így tehát a fenti két cikk bevétel a táblázatba, annak egész értékét kétségessé teszi. A munkásnak ugyanis nincs szüksége a fenti kevésbé megdrágult cikkekre, de szüksége van lakásra, ami nincs a fenti táblázatban feltüntetve és adót is oly nagymértékben fizet, ami a háboru előtti adójának a százszorosát is meghaladja. Ezen tények figyelembevételével a *hatvanszoros* drágulás egyáltalán nem nevezhető túlzottnak. A huszont- és harmincszoros fizetés tehát csak éhbérnek felel meg, mert felét sem teszi ki a háboru előtt keresett összeg vásárlóképességének.

A mai drágaság mellett havonta 8202 lei és 60 banit kellene keresen egy munkás, hogy abból úgy megélhessen, mint a háboru előtt 136 lei 71 baniból élt, vagyis 41 lei órabérének kellene legyen.

A 41 lei órabértől még messze vagyunk, így tehát nincs okunk munkaadóinknak a magas munkáskeresetekről beszélni, s csakis a munkásságnak van oka panasza a drágaság állandó emelkedése miatt.

Zsilvölgyi döntőbirósági tárgyalások

A zsilvölgyi döntőbirósági tárgyalások febr. 22-én kezdődtek meg a dévai törvényszéknél, hogy a munkügyi Inspektor előtt meghiusult békéltetési tárgyalásokon vitásnak maradt kérdésekben a döntőbiróság mondja ki a végső szót.

A bányavállalatok igazgatóságai részéről Jonescu, a lupeni és Timók, a petroseni vállalatok főigazgatói voltak a döntőbírák.

A munkásság részéről Buciuman elvtárs, a Bányamunkások Szövetsége és György szaktárs, a vasmunkások szövetsége titkárai voltak a döntőbírák. A törvényszék részéről Spoila tanácselnök lett delegálva a döntőbiróság elnökének.

Három napon keresztül folytak a döntőbirósági tárgyalások a dévai törvényszék egyik termében s a vitásnak maradt pontokat sorban tárgyalta a bíróság.

Az első pont a bányába való le- és felszállási idő kérdése volt, amit a munkaadók az eddigi rendszertől eltérően nem akarnak a munkaidőbe beszámítani.

A munkásság a le- és felszállási időnek a munkaidőbe való beszámítását kérte továbbra is, azzal érvelve, hogy a nehéz szerszámok és a munkánál szükséges bányafa szállítása maga is egy nehéz munka s a munkaadók kívánsága a gyakorlatban a napi 9-10 órai munkaidő bevezetése volna. Hosszas tárgyalás után a pont függőben maradt. Második pont a munkaadók azon kérése volt, hogy a telefonkezelők, örök, sofförök, kocsisok és napszamosokra a kollektív szerződés ne vonatkozzon.

A munkaadók kérésének a munkások részéről eifogadása a szerződésben érdekelt munkásság egyharmad részének a szerződésből való kizárását jelentette volna. Érdekes, hogy a bányai igazgatóságok a gépészeket és gépkezelőket is az örök osztályába akarták sorozni, azzal az indokkal, hogy ezek is örök a gépeket. Hosszas vita után ez a pont is döntésre maradt. Döntésre maradt a természetben lakást nem élvező munkások lakbéremelési kérése is, valamint az élelmiszerek megváltása helyett kapott pénzbeli pótlék is, amit eddig csak a régi munkások kaptak és amit az összmunkásságra kívánt a munkásság kiterjeszteni. Függőben maradt a fűtésre kapott szénmennyiség kérdése is.

Egyetlen fontosabb pontban sem sikerült a munkaadókkal megegyezés és így a három napig tartó tárgyalást eredménytelenül függesztette fel az elnök.

A munkásság képviselői a tárgyalások alatt kérték az elnöknek a helyszíntre való kiszállását, hogy személyesen győződjön meg a bányában való munka terheiről.

Az elnök a kérdést magáévé tette és márc. 2-án fog a döntőbiróság tagjaival helyszíni szemlét tartani a zsilvölgyi bányatelepeken. Helyszíni szemle után még egy tárgyalás lesz s azután hozza meg az elnök a döntést, amiből tizenhatezer munkás és azok családtagjai jóléte fog függeni.

Csoportjaink évi közgyűlései

Ferdinándbánya. Az ország különböző helyiségeiben eddig megtartott szakszervezeti közgyűlésekről szóló beszámolóink mellé méltón sorakozik jelentőségében csakugy, mint lelkedésében is a ferdinándbányai vasmunkásság évi közgyűlése. Ennek jelentőségét különösen az adta meg, hogy egy közgyűlés keretét túlhaladva, inkább együttes konferenciája volt az Egyesült Fémipari Rt. üzemében dolgozó munkásságnak. A romániai nehézipar is az utóbbi időben intenzív összpontosítási folyamaton halad át. A különböző üzemek kartellbe tömörülése itt is kezdetét vette. Így többek között a nadrági, ferdinándbányai és galaci hengerművek és a kaláni vasmunkásság alakult egy kartell, „Egyesült Fémipari Rt.” címen. Ez a kartell elviselhetetlen munkaviszonyokat honosított meg üzemében. A ferdinándbányai közgyűléssel kapcsolatban a többi üzemek munkásságának delegáltjai is megjelentek, hogy együttes munkaprogram alapján közös harcot indítsanak meg helyzetük megjavítása érdekében. — Ezt a nagyjelentőségű gyűlést — amely január 29-én lett megtartva és amelyen megjelentek a nadrági munkásság megbízásából: Valer Pascu és Defranz József, Kalánból: Particsek János, a Vasmunkás Szövetség részéről pedig Brătfaleanu Victor — Augustin Ferenc szaktárs nyitotta meg, aki előnként megnyitójában foglalkozott azon nehézségekkel, amelyek a csoport működését csaknem lehetetlenné teszik. Az egész esztendőn keresztül — ugymond — nem sikerült egyetlen egyszer sem gyűlési engedélyt kapnunk, minek következtében a tagok egy része elidegenedett a szervezettől. Az a reményünk azonban, hogy ezek a munkástársaink ismét mielőbb harcra táborunkba visszajöjjenek. Ezt a reményünket igazolja a megjelentek száma is. Particsek szaktárs a kaláni munkásság üdvözlését tolmácsolja, a következőket mondva: Mai összejövetelünk nagy öröm és nagy remény mindannyiunkra. A helyzet, amelyben ma vagyunk, a lehető legrosszabb. Az Egyesült Fémipari Rt. iparüzemeiben — az egy kaláni kivételével — még csak kollektív szerződés sincsen, mely a munkaviszonyokat szabályozná, úgy, hogy a határ nélküli kizsákmányolásnak vagyunk nap nap után kitéve. Ezt az állapotot csak a közöttünk lévő egyenlenségnek köszönhetjük. De ennek a helyzetnek meg kell szűnni. Nekünk, akik a munkáltató kizsákmányolói vagyunk, egy táborba kell tömörülni, hogy azután egyesült erővel vívhassuk ki követeléseinket, melyek egy jobb emberi sorsot vannak hivatva részünkre biztosítani. — Pascu szaktárs a nadrági munkásság üdvözlését tolmácsolja. Megható szavakkal vázolja a nadrági munkásság helyzetét, amelynek véberért valósággal állati megerőltető munkát kell végezzen. A kapitalistáknak — ugymond — könnyű dolguk van velünk. Tudják, hogy nagy részben meg szerveztelenek vagyunk, nincsen ellenálló képességünk arra, hogy kivédjük a kizsákmányolási törekvésüket és állati sorsban tartanak. — Defranz szaktárs (Nadrág) kifejti, hogy nem ez az első összejövetele a munkásságnak helyzete megtárgyalása érdekében, de első abban a tekintetben, amikor megállapítható, hogy mindannyian egyek vagyunk és egyet akarunk. Ez kelti bennünk azt a reményt, hogy ennek a gyűlésnek komoly eredményei is lehetnek. — Brătfaleanu szaktárs a Vasmunkás Szövetség nevében üdvözlöi a megjelenteket, a következőket mondva: A megjelentek nagy száma bizonyítja, hogy az Egyesült Fémipari Rt.-T. üzemből dolgozó munkásság felismerte osztályhelyzetét és az utat is, amelyen haladva, véget vehet a mai állapotoknak. Ezek az állapotok nagyon szomorúak. Minden csekélységért súlyos büntetésben részesültek, kényszerítve leszek arra, hogy 10—12 órát dolgozzatok naponta éhbérért, a vasárnapi munkaszünetben nincsen részletek és akik szót emeltek a központi állapotok ellen, elfesztek bocsátva. Az utóbbi években ezen üzemek termelése óriási előhaladást tett és ugyanakkor munkabéréik óriási arányban csökkentek. Ezeknek az állapotoknak a megszüntetése csak egy módon lehetséges: ha mindannyian szervezkedtek. — Fölszóaltak még Augustin szaktárs, ki a Ferdinándbányai üzem munkásságának siralmas helyzetét ismertette. Kovács szaktárs a jogtalan büntetések ellen emelt szót. Carutin szaktárs a betegségyelzőnél uralkodó tarthatatlan állapotok ellen tiltakozott. Még számos felszólalás hangzott el, mely után a jelenlévők egyhangulag elfogadták egy olyan értelmű határozati javaslatot, hogy a munkásság egyöntetűen kötelezi magát a szakszervezet tagjává lenni. Ezután az új vezetőség lett megválasztva. Augustin Ferenc elnök, Krakauer Ferenc alelnök, Fauer és Carutin jegyzők, Knopf és Risz pénztárosok és hat vezetőségi tag. — A gyűlés befejezése után a delegáltak konferenciára ültek össze, melyen megállapodtak azokban a közös követelésekben, melyeket minden üzem munkássága külön-külön fog az igazgatóság elé terjeszteni.

Dicsőszentmárton. Dicsőszentmártoni csoportunk február 5-én tartotta meg rendes évi közgyűlését, amelyen a tagok szokatlanul szép számmal jelentek meg. Rózsa Áron csoportelnök a közgyűlést és György Antal központi kiküldött szaktársat üdvözlöve, a közgyűlést d. e. 10 órakor megnyitotta. A napirend ismertetése után a múlt évi közgyűlés jegyzőkönyve lett felolvasva, amit a közgyűlés tudomásul vett. Majd Rózsa szaktárs ismertette terjedelmes részletességgel a csoport múlt évi működését, amit elég élénk, de tárgyilagos kritika után a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett. A pénztári jelentést Csiki János szaktárs, az ellenőri jelentést Nagy József szaktárs tette meg, mely jelentések a közgyűlés által tudomásul vétettek és a felmentés a vezetőségnek egyhangulag megadott. Korelnöknek a közgyűlés Timkó István szaktársat választotta meg, a kandidálóbizottságba Nagy György, Titera Károly, Comán László, Weisz Pál, Kiss Antal és a vezetőség részéről Rózsa Áron szaktársak lettek kiküldve. Amíg a kandidálóbizottság a jelöléseket megejtette, György szaktárs

központi kiküldött egyórás beszédében világított rá a romániai gazdasági és politikai helyzetre és részletesen ismertette azokat a bajokat és nehézségeket, amivel a romániai munkásoktól meg kell küzdenie. Egyfelől a liberális kormány minden szervezkedési, gyűlékezési és sajtószabadságot lábba lippó intézkedései, másfelől a nagy munkanélküliség következtében előnyös helyzetben tevő kapitalisták ellen, akik általános támadásokat intéznek a munkásság ellen a még meglevő jogainak elrablása és megcsönkítése céljából. Rámutatott még a külföldi testvérszervezetek erősen kiépített szervezete által elért hatalmas eredményekre, amiket megszívlelendő és követendő példaképpen ajánlja a romániai munkásságnak is. György szaktárs lelkesen fogadott beszéde után a kandidálóbizottság előterjesztése alapján a következő szaktársak lettek egyhangulag az új vezetőségbe beválasztva: elnök: Nagy György, alelnökök: Comán László és Weisz Pál, jegyzők: Szadai János és Parajdi István, pénztárosok: Nagy József és Szél József, könyvtárosok: Szász Balázs és Pall András, ellenőrök: Rózsa Áron és Kiss Antal, választmányi tagok: Magyarosi János, Dorseki János, Vitális S. és Kovács Dezső. Az indítványok során lelkesedéssel és egyhangulag fogadta el a közgyűlés Nagy György szaktárs azon indítványát, hogy március 1-től minden szakszervezeti tag egyúttal a szociáldemokrata pártnak is tagja lesz és ugyancsak ezen időtől bevezeti az egylejes választási állapot és az eddig fizetett 50 bani rendkívüli segélyalapot 1 lejre emeli föl. Több kisebb ügy letárgyalása után fél 2 órakor figyelmeztető és buzdító szavak kíséretében zárta be Nagy elnök szaktárs a mindvégig élénk figyelemmel kísért és lelkes hangulatban lefolyt közgyűlést.

Lónya. Február hó 19-én tartotta meg a lónyai vasmunkáscsoportunk évi közgyűlését, Trnka szaktárs elnöklete alatt. Trnka szaktárs üdvözlöi a szép számmal megjelent tagokat, a napirend ismertetése után a közgyűlést megnyitották nyilvánítva. — Gárboveanu szaktárs a szövetség részéről üdvözlöi a közgyűlést. A zsilvölgyi vasmunkáscsoportok részéről Moldovan szaktárs (Lupeni), Csegezi szaktárs (Vulcan), Fügefel szaktárs (Aninosa), Droblits szaktárs a petroseni csoport részéről üdvözlöi lónyai szaktársainkat. Komanczy szaktárs a múlt évi jegyzőkönyvet olvassa el. Ennek tudomásul vétele után Kreutzer szaktárs a pénztári jelentést terjeszti elő, mely szerint a csoport bevétele 113 177 lei, melyből segélyekre 8940 lei lett kifizetve. A csoport 20 százeleka és mas kiadások 26 774 50 lei, központnak küldött készpénz 77 462 50 lei. Csubri szaktárs az ellenőrzőbizottság részéről jelenti, hogy az évi pénztári zárlatot felülvizsgálták és a legnagyobb rendben találták. — Trnka szaktárs a csoport évi mozgalmáról tesz jelentést, egyben megemléskszik Szabó László szaktárs elhunytáról, mely alkalommal a közgyűlés felállással ad kifejezést emlékének. Ismerteti a kollektív szerződés kötésének módjait, a bérrevíziót, valamint a gyakori munkakonfliktusokról tett részletes jelentést. Megemléskszik az év folyamán előfordult nehézségekről. Beszámol továbbá, hogy az őz folyamán két taggyűlés, 36 vezetőségi ülés és 18 kerületi konferencia tartott. A csoport vezetősége munkájának eredménye, hogy a lónyai vasmunkások 90 százaléka meg van szervezve.

A közgyűlés a jelentéseket megejtette egyhangulag tudomásul vette. — A kandidálóbizottság megválasztása után Gárboveanu szaktárs tartalmas beszédében ismerteti a munkásság gazdasági helyzetét. Párhuzamot von a munkásság jelenlegi keresete és a drágaság között. Beszél a 8 órai munkaidőről és a munkáltatók bérredukciós törekvéseiről. Majd kitér a lelkes munkálkodásra hívja föl a közgyűlés tagjait. Droblits szaktárs az oktatás szükségességét hangoztatja. Moldovan szaktárs a szakszervezet szükségességéről, mint a munkásság mentővívőjéről beszél. — A közgyűlés ezután az új vezetőség választására tér át, mely szerint a következő elvtársak lettek megválasztva: elnök: Trnka János, alelnökök: Wuck József és Kolozsvári Sándor, jegyzők: Sauer Gyula és Hajdu József, pénztárnok: Kreutzer Gyula, ellenőrök: Lőrincz Károly, Dratingen Frigyes és Stalling András, választmányi tagok: Dráva János, Imre János, Gagy László, Moldovan János és Kuron Lajos, póttagok: Steger Mátyás, Kis Sándor és Strummer Ernő. Főbizalmiként Szőke Albert szaktárs lett megválasztva. — Trnka szaktárs megköszöni a bizalmat, a csoport tagjainak támogatását kéri, hogy a vezetőség eredményes munkát végzhessen. Lőrincz szaktárs a Népszava és a Párt érdekében beszél, indítványozza, hogy a nők párta való megszervezését tartsa szem előtt a vezetőség. Azután a vezetőség dr. Moga munkásbiztosító pénztári orvos alkalmazása mellett foglalt állást. — Több tárgy nem lévén, elnök szaktárs az ülést a tagok lelkes hangulata közepette bezárja.

Nagyvárad. A nagyvárad helyi csoport febr. hó 19-én tartotta meg rendes évi közgyűlését a Páveutcai új Munkásotthon nagytermében. — A közgyűlést Wolfschlager Sándor szaktárs csoportelnök nyitotta meg szép lelkes szavakkal. Megnyitójában visszatekint az elmúlt év mozgalmára és megállapítja, hogy a nagyvárad amszterdami internacionáléhoz tartozó vas- és fémmunkások jelentős lépéssel haladtak előre az osztálytudatososságban. Megemlékezett a vasöntőde és gépgyárban lezajlott bérmozgalomról és tárgyilagos kritika után megállapítja, hogy a harcok azért kellett majdnem semmi eredménnyel befejezni, mert az ugynevezett „egységek” nem bírták fizetni tagjaiknak a segélyt. Ennél a bérharcnál is kiváltságos, hogy az egységek csak kiabálják, hogy ők harcolnak a munkásság gazdasági jobblétéért, de alapjában színterüven úgy viselkednek, amikor komoly harcok van szó, hogy nekik mindegy, elbukik-e a harc vagy sem. — A jegyzőkönyvet Balog szaktárs olvasta fel. A pénztári jelentést Balázs Sándor szaktárs ismerteti. Megemlíti, hogy az évi összbevétel 76 459 lei volt, amelyből segélyekre több mint 25 000 lejt fizettek ki

a sztrájk alkalmával, a fizetett 130 000 lejen kívül. — Az ellenőrök nevében Weisz Lipót elvtárs jelenti, hogy a pénztárt állandóan ellenőrizték s azt teljesen rendben találták, miért is javasolja a közgyűlésnek, hogy adja meg a felmentvényt a vezetőségnek. A pénztári jelentéshez hozzászóltak Pázmán, Papp és Valencsits szaktársak, akik a pénztári jelentés egyik-másik tételére vonatkozólag kértek felvilágosítást. A pénztári, valamint az ellenőri jelentést a közgyűlés tudomásul vette s a vezetőségnek a felmentvényt megadta. — A napirend következő pontját, a tagdíj-járulékok emelését és a Munkásotthon hozzájárulást Szedlicska Emil szaktárs ismertette. Megdönhetetlen érvekkel igazolja, hogy minél magasabb a járulékok, annál többet nyújthat a szakszervezet tagjainak. Csak biztos anyagi bázison nyugod munkásszervezet képes kellő anyagi és szellemi támogatást nyújtani a tagjainak. Szükség van tehát a tagdíj felemelésére. A Munkásotthon hozzájárulás kérdése minden szaktárs előtt világosan áll. Van egy szép, megfelelő Munkásotthonunk, ahol kulturelőadásokat, gyűléseket tarthatunk. Ennek a Munkásotthonnak a megteremtésével régi vágya valósult meg a szaktársaknak. De ennek az Otthonnak a fentartásáról magunknak kell gondoskodnunk. Ezen okok figyelembevételével javasolja Szedlicska szaktárs, hogy a tagdíjjárulékok emelje föl a közgyűlés heti 25 lejről 30 lejre. Indítványozza továbbá, hogy mondja ki a közgyűlés, hogy a csoport minden tagja köteles 200—200 lejt az Otthon berendezése és tatarozása céljára lefizetni. A 200 lej befizetése akként történjen, hogy a jobb keresetű szaktársak heti 50 lejt, a gyengébb keresetűek pedig heti 25 lejt fizessenek négy, illetve nyolc egymásután következő héten. A közgyűlésen jelen volt szaktársak figyelemzését jellemzi, hogy Szedlicska Emil szaktárs mindkét javaslatát, minden vita nélkül egyhangulag fogadták el. Kimondta a közgyűlés, hogy a kettősárú lejnek részletbefizetése a legközelebbi fizetési napon veszi kezdetét. A felemelt tagdíj ez év április elsején lesz először kötelező. — Ezután a közgyűlés a kandidálóbizottság javaslatára vita nélkül egyhangulag megválasztotta az új vezetőséget, amely kevés változással a régi vezetőségből került ki. — A napirend utolsó pontját — a munkásság gazdasági és politikai helyzete — Andrassy Gyula h. szaktanács titkár elvtárs adta elő. Részletesen ismertette a gazdasági és politikai helyzetet. Rámutatott arra, hogy a politikai és gazdasági elnyomatásból Románia munkássága csak úgy szabadíthatja fel magát, ha ráter az osztályharcos szervezkedésre, kötelessége tehát minden szervezett munkásnak, hogy a politikai, mint a gazdasági szervezetek kiépítése, valamint a pártbiztosító terjesztése érdekében a legintenzívebb agitációt kifejteni. — Ezzel a mindvégig lelkes hangulatban folyt közgyűlést az elnök berekesztette.

Vulkan. Vulkan szaktársaink f. évi február 29-én tartották meg rendes évi közgyűlésüket a New-York-szálloda termében Csegezi szaktárs elnökletével, aki délután fél 4 órakor nyitotta meg a közgyűlést és a tagok névsora felolvasása után megállapította a közgyűlés határozatképességét. — Gárboveanu kerületi titkár szaktárs a szövetség nevében, Moldovan szaktárs a lupenyi, Fancsali szaktárs a szatmári, Trnka szaktárs a lónyai, Fügefel szaktárs az aninosai és Droblits szaktárs a petrosényi testvér vasascsoporthoz nevében üdvözlöi a közgyűlést. Téglás Márton elvtárs a vulkani építőmunkások csoportja üdvözlését tolmácsolta. — Az előző közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után a múlt év folyamán elhalt szaktársak tiszteletére elnök szaktárs indítványára felállással adózott a közgyűlés. Csegezi elnök szaktárs a vezetőség múlt évi erkölcsi jelentését tette meg, kiemelve, hogy a kollektív szerződésben biztosított bérrevíziót márciusban azért nem lehetett megtartani, mert még a tárgyalóbizottság meghatalmazása aláírására sem gyűlt elégséges aláírás. Bejelenti, hogy az új kollektív szerződés fölötti döntőbírói tárgyalások február 22-én fognak Déván megkezdődni. Ismerteti, hogy az elmúlt év folyamán 1 rendezés és 1 fél évi közgyűlés lett tartva, 13 vegyes zsilvölgyi vasas konferencia, 25 műhelyértekezlet, 33 vezetőségi ülés is lett tartva. A vezetőség levezetett 39 igazgatósági kihallgatást, melyből 32 eredménnyel végződött. Ezek után a pénztári jelentést ismerteti, melyből kiemeli, hogy a csoport szövetségi összbevétele 13c.636 lei volt, melyből rendez segélyekre 21.125 lei és a vidéken sztrájkoló szaktársak segélyezésére 3900 lejt fordítottak. Az önbetegségyelőpénztárak összbevétele 49874 lei volt és a 76 esetben kifizetett betegsegély összege 25304 lejt tett ki. Maradt a jövő évre ezen alap egyenlegeként 24570 lei. Az otthonalapról begyűlt pénzék végösszege 30.000 lei. A csoport vagyonszáma 1927 dec. 31-én 144.783 lei 88 banit tett ki. — Az ellenőri jelentést Tot Kálmán és a könyvtári jelentést Salamon szaktársak tették meg. A jelentések tudomásul vétele után a közgyűlés a vezetőségnek a felmentvényt megadta és korelnöknek Gárboveanu szaktársat választotta meg. Amíg a kiküldött jelölőbizottság a jelöléseket megejtette, Gárboveanu szaktárs a kollektív szerződéseket és az ország munkásságának gazdasági helyzetét ismertette. — A jelölőbizottság javaslatára az új vezetőségbe a következő szaktársakat választotta be egyhangulag a közgyűlés: Elnök: Csegezi Mihály; alelnökök: Vladulescu Mihály és Téglás Károly; pénztárnokok: Szántó János és Horváth Dezső; jegyzők: Bicsovskói Imre és Fuksz Ferenc; ellenőrök: Pál Sándor és Karda Károly; könyvtárosok: Strama Péter, Szikora Miklós és Dekarli Dezső; választmányi tagok: Vuzdoran Vilmos, Birtok Albert, Strama Eeren, Fülöp Sándor és Bálint Vazul; póttagok: Fancsali Nándor, Szemerek László, Câmpian Sándor és Roth Mihály. — Titel szaktárs javaslatára a közgyűlés kimondta, hogy ezután csakis tagkönyvvel jelenhetnek meg a szaktársak a közgyűlésen. — Szikora szaktárs szava teszi, hogy a társulat a bevonuló katonákat elbocsátja a munkából, kéri ezen törvénytelen eljárás orvoslását a vezetőség részéről. Pál szaktárs az állanító túlórázás ellen kér intézkedést. Csegezi szaktárs tudomására hozza a

közgyűlésnek, hogy a vezetőség máris szóvá tette a főigazgató előtt a túlórázást, melyre a válasz az volt, hogy senki sincs a túlórázásra kényszerítve és hogy a munkások önként vállalkoznak erre. Kéri a szaktársakat, hogy tartózkodjanak a túlórázástól. A munkatügyi inspektor is megmondta, hogyha valakinek valami baja történik a túlórázás megtagadása miatt, azt azonnal jelentse be neki, hogy intézkedhessen, de még ilyen eset nem fordult elő. — Szász szaktárs indítványára a közgyűlés egyhangulag kimondotta, hogy a szövetség az országos szaktanács útján kérje a 8 órai munkaidő azonnali törvénybeiktatását. — Fancsal titkár szaktárs lelkes szavakkal bucsuzott el a közgyűléstől. Moldovan szaktárs szervezkedésre buzdítja a tagokat. Ezek után Csegezi elnök szaktárs a közgyűlést este fél 8 órakor bezárta.

Resica. Resicán vasárnap, február 12-én tartotta meg rendes évi közgyűlését csoportunk, ami ez alkalommal is a legnagyobb látogatottságnak örvendett. — Baltázán elnök szaktárs nyitotta meg a közgyűlést és ismertette a napirendet. Bernau László a múlt gyűlés jegyzőkönyvét olvasta föl, amit a közgyűlés tudomásul vett, Ferenschütz szaktárs a pénztári jelentést ismertette, amit jelen lapszámunkban teljes egészében leközöltünk. Azután a sport-szekció pénztári jelentését és mérlegét ismertette. Hromadtká szaktárs az ellenőrző bizottság részéről jelenti, hogy a pénztárt a legnagyobb rendben találták. Brätfăleanu elvtárs a csoportvezetőség 1927. évi működését ismertette, melyből kiemeljük, hogy az év folyamán 19 vezetőségi ülést, 5 taggyűlést, 66 műhelyértekezletet, 10 bizalmiférfiértekezletet, 5 csoportvezetői értekezletet és több más kisebb értekezletet tartott a szakszervezet. Az intenzívebb működést nagyban akadályozta a hatóság akadékoskodása. A múlt évben nagy munkanélküli krízis kezdődött, ami ma is tart. A vezetőség többféle intervenciót tett a kormánytól a munkanélküliség ügyében, ahol sok szép ígéretet kaptunk, de amik még a mai napig sincsenek teljesítve. Legutóbb már kijelentették, hogy az államnak a társulattal kötött szállítási szerződése csak azon esetben érvényesíthető, ha a külföldi kölcsön megvalósíthat. Tartalmas statisztikai adatokat olvas fel különböző műhelyekben dolgozó és nem dolgozó munkásokról. Megemlíti, hogy december 31-én 4330 munkás volt nyilvántartva a társulatnál és január 18-án ez a szám már 3158-ra esett, vagyis 18 nap alatt 1172 munkás maradt munkanélküli. A megmaradt munkások is redukált munkaidővel dolgoznak. Óriási erőfeszítést kellett a vezetőségnek kifejteni a munkanélküliek segélyezése érdekében. Megállapít-

hatjuk, hogy a munkásság öntudata az év folyamán minden nehézség ellenére is emelkedett. Azután a vas-munkásdalárda és a sport-szekció eredményes működését emelte ki. — A jelentések tudomásulvétele után a közgyűlés Rohm szaktársat választotta meg korelnöknek. Zanzinger szaktárs a jelölőbizottság részéről az új vezetőség névsorát olvasta föl, ami egyhangulag el lett fogadva a közgyűlés által. Elnök: Staudt János; al-elnök: Steinbauer János; jegyzők: Bernau László és Brenda I.; pénztárosok: G. Ferenschütz és R. Wagner. Az ellenőrzőbizottságba: Steininger A., Hollschwandtnér K. és Hromadtká I. Könyvtárosok: Fischer St., Bernau S., Moisko F. és Dobrescu Péter és ezenkívül 16 vezetőségi tag. — Staudt elnök szaktársat nagy óvációval fogadta a közgyűlés, aki a csoport tagjainak támogatását kérte nehéz funkciója végzésében, mert csak így lehet egyesült erővel a munkáskiválmakokat teljesíteni. — Bartalis szaktárs szövetségünk központi titkára a szövetség részéről üdvözölte a közgyűlést és rámutatott a csoport és a szövetség közötti kapcsolat szükségességére. Az előterjesztett jelentésekből a csoportvezetőség óriási munkáját áhápíthattuk meg a leküzdött nehézségekkel szemben. Nehézségek máshol is vannak s ott is küzdenek ezen nehézségekkel szaktársaink. Azután ismerteti a tőkés offenzíváját a nyolcórás munkaidő ellen, a munkásbiztosító pénztár ellen és a kollektív szerződések ellen. A tőkés támadások ellen csakis jólszervezettséggel védekezhünk sikeresen. A szakszervezetek párhuzamosan szükséges a politikai mozgalom kiépítése is és ismerteti, hogy a lehetetlen választási törvény miatt a munkásság ki van zárva az ország parlamentjéből. Ezen állapot megváltoztatására szükséges egy erős szociáldemokrata part kiépítése. Végül lelkes felhívást intézett a szervezet megerősítése érdekében. A nagy tetszéssel fogadott fölszólalás után a közgyűlés határozati javaslatot fogadott el, mely szerint a munkanélküliek érdekében műhelyenként gyűjtést fognak indítani, amiből a segélyüket kimerített és nem igényjogos tagokat fogják támogatni. Határozatot fogadott meg el a közgyűlés a munkásotthon építésére és a kollektív szerződésre vonatkozólag is. — A napirend letárgyalása után a vas-munkásdalárda énekelte munkásdalokat, azután Staudt szaktárs lelkesítő szavaival a közgyűlést bezárta.

Köszönetnyilvánítás. Alulírott köszönetet mondok a Diciosanmartini F. R. A. G. S. A. üzem munkásainak, hogy szabadságolásom, illetve betegsémem ideje alatt anyagilag támogattak. — Szaktársi szeretettel: Drigics János, szerelő.

Megalakult a ploesti-i üveges csoportunk

Vasárnap, január 29-én újból megalakult a ploesti-i üveges munkások csoportja az „Avântul” üvegyár munkásaiból.

Szövetségünket Stroiá elvtárs képviselte az alakuló gyűlésen, aki párhuzamot vont beszédében a belföldi és külföldi állapotok között. Rámutatott a szervezkedés és a kollektív szerződés fontosságára.

Langhauer szaktárs a brázi üveges munkások csoportja üdvözlését tolmácsolta lelkesítő szavakban. Azután a következő vezetőséget választotta meg a közgyűlés: elnök: Wochan Ferdinánd, jegyző: G. I. Frim, pénztáros: Goschler Antal, ellenőrök: Stanislau Stadler és Wockán Vilmos, vezetőségi tagok: Hoffmann Ferenc, Filinger Vilmos, Hoffmann Antal és Stadler Alois elvtársak.

Rabszolgaságot akarnak megvalósítani a tordai üvegyárban

A tordai üvegyár igazgatósága a kollektív szerződéses kötelezettségek aluli kibujásokra a munkásmozgalomban pártját ritkító módszert alkalmazott az utóbbi időben, ami, ha sikerülne az igazgatóságnak, a régi rabszolgaságot is megszügyenítő állapotokat teremtene a gyárban.

A gyár ügynökei a városban levő kereskedőket sorra járják megtudni, hogy melyik munkásnak mennyi adóssága van. A legnagyobb adósságu, terhes családi viszonyok között élő üveges munkásoknak huszas csoportokban mondfel az igazgatóság, számítva arra, hogy a pénznélkül elutazásra képtelen munkásokat a kollektív szerződésnél rosszabb feltételekre fogja kényszeríteni.

A felmondás után pár nappal értesítik a felmondásban levő munkásokat, hogy a kollektív szerződésnél 10 százalékkal olcsóbb árak mellett továbbra is alkalmazzák a gyárban, ha hajlandó két évre szóló individuális (személyi) szerződést kötni a gyárral. A személyi szerződésbe belevesszük, hogy a munkás heti fizetéséből 100-tól 200 lejig terjedő összegeket levonnak hetenként biztosítékképpen s ha a munkás két év letelte előtt önként távozna a gyárból, ugyaz időközben összegyűlt tíz-huszezer leje odavész a gyár feneketlen pénzeszsákjába.

Ezzel az átlátszó trükkel gondolja a gyár igazgatóság a kollektív szerződést letörni és a munkásokat rabszolgává tenni. Az igazságtalanság ellen tiltakozó bizalmiférfiaknak nyíltan kijelentette a gyár igazgatósága, hogy most nekik van konjunkturájuk s azt csinálják, amit akarnak és akinek nem tetszik ez az eljárás, az elmehet.

A tordai üvegyári munkások február 26-án tartott gyűlésükön felháborodva tárgyalták az igazgatóság ravasz fogását és határozatilag kimondották, hogy a kollektív szerződésnek minden körülmények között érvényt fognak szerezni.

Értesítés

A Bukarestben „Curentul” cím alatt megjelenő napilapban, Bernau Petru szövetségi elnök szaktárs ellen, egy cikk keretében a legpiszkosabb vádak és rágalmak jelentek meg. Az idő rövidsége miatt nem foglalkozhatunk vele bővebben. A jövő számban azonban válaszolni fogunk ezen rágalmakra, egyszersmind a kellő lépések meg lettek téve, hogy az említett lapnak módjában legyen ezen vádak bizonyítani is.

Felhívás. A lupeni vas- és fémmunkáscsoport újonnan választott vezetősége felszólítja a csoport összes hátralékos tagjait, hogy a hátralékait minél előbb rendezzék. Egyben fölszólítja a lupeniben dolgozó vas-munkásokat, akik jelenleg még nincsenek szervezve, hogy minél előbb lépjenek be a szakszervezetbe és támogassák az újonnan választott vezetőséget, hogy erőteljesebb munkát végezhesse, mint a múltban. A Vezetőség.

Értesítés. A szatmári vas- és fémmunkás csoport a múlt hó 15-én beköltözött új otthonába. Ezért értesítjük szak- és elvtársainkat, hogy a jövőben minden levél vagy postai küldemény, ami a csoportnak vagy a titkárságnak lesz küldve, a következő címre küldendő: Str. Jacobini Nr. 1.

Nyilatkozat. Alulírott bocsánatot kérek Cluj összeservezett vas- és fémmunkásaitól a múltban elkövetett mulasztásomért. — Cluj, 1928. február hó 22-én. Fekete Emil, lakatos.

Szerkesztői üzenet

Többeknek. Közgyűlési tudósítások, valamint más közlemények lapunk helyszűke miatt csak a jövő számban jelenhetnek meg.

Felolós szerkesztő: Bartalis Sándor. Kladó: A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetsége. Gutenberg-könyvnyomda Cluj

A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetsége resicai csoportjának 1927. évi mérlege

BEVÉTEL		KÖZPONT		KIADÁS	
Drb.	MEGNEVEZÉS	Lei	MEGNEVEZÉS	Lei	
472	Beiratási díjból à 10 lei . . .	4.720 —	Munkanélküli segélyekre	141.427 50	
521	à 5 "	2.605 —	Betegsegélyekre	116.416 75	
993	Tagkönyvdíjból à 10 "	9.930 —	Utas- és tartózkodási segélyekre	2.910 —	
75.422	Heti járulékából: I. oszt. à 20	1.508.440 —	Rendkívüli segélyekre	18.900 —	
3.767	" I. " à 10	37.670 —	Titkári fizetéshez	59.808 50	
24.178	" II. " à 14	338.492 —	Heti járulékonként 6 bani 108.717 heti- járulék után	6.523 02	
1.026	" II. " à 7	7.182 —	Heti járulékonként 4 bani 5305 heti- járulék után	212 20	
9.117	" III. " à 10	91.170 —	20 százaléka csoportnak	397.066 80	
512	" III. " à 5	2.560 —	Kiküldetési költség	31.047 —	
			Átutalási költség	2.311 —	
			Adósságtörlesztés	155.000 —	
			Sportegyletnek	15.000 —	
			Készpénz a központnak	1.056.146 23	
	Összesen	2.002.769 —	Összesen	2.002.769 —	

BEVÉTEL		CSOPORT		KIADÁS	
	MEGNEVEZÉS	Lei	MEGNEVEZÉS	Lei	
	A csoport 20 százaléka	397.066 80	Kezelési költségek	20.760 —	
	Titkári fizetés	2.800 —	Dalárda (tiszteltdíjak, zongora stb.)	62.180 —	
	Sportegylet bevételek	53.450 —	Sportkiképzésre	78.507 60	
	Billiárd bevételek	30.935 65	Rendkívüli segélyekre	3.050 —	
	Munkásotthon bevételek	53.250 —	Házbér	9.950 —	
	Osztalék 1543 drb. részvény után	15.430 —	Titkári fizetés	56.678 50	
	A központtól, mint adósságtörlesztés	100.000 —	10 százaléka helyi szaktanácsnak	39.706 68	
	Dalárda bevételek	203.975 25	1170 darab Munkásotthon-részvény- vásárlás à 200 lei	234.000 —	
	Bevétel összesen	856.907 70	Munkásotthon kiadások	17.975 —	
	Pénztárállomány 1926-ról	117.476 78	Nyomatványok	1.185 —	
			Irodai felszerelés	1.309 —	
			Timisoarai szaktanácsnak	10.000 —	
			Írógép	6.868 60	
			Sztrájksegélyek	10.020 —	
			Kiküldetési költségek	7.340 —	
			Tűz elleni biztosítás	1.003 —	
			Könyvtár bővítés	7.863 —	
			Billiárdkiadások	4.134 —	
			Munkaidővesztéséért	1.690 —	
			Újságelfizetés	3.390 —	
			Karácsonyi segély	14.500 —	
			Dalárdai költségek	185.481 25	
			Különböző kiadások	6.262 05	
			Kiadások összesen	783.793 68	
			Csoportpénztárállomány 1927 dec. 31	172.096 80	
			Dalárda " 1927 dec. 31	18.494 —	
	Összesen	974.384 48	Összesen	974.384 48	

Resija, 1927. évi december hó 31-én.

Elnök: Iosif Baltezan s. k. Pénztáros: Karl Ferenschütz s. k.

Steininger Anton s. k. Ellenőrizte: Kostik Andreas s. k. Hromadtká Franz s. k.